

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА

Спеціальність	В6 Перформативне мистецтво	
Спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	«Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок», «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»)»	
Курс	1 - 4	
Семестр	1 - 8	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	1620 годин / 54 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Вусик Артем Олександрович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	-
	Посада	викладач
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%92%D0%A3%D0%A1%D0%98%D0%9A.pdf artem.vusyk@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Бичко Сергій Анатолійович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Заслужений працівник України
	Посада	старший викладач
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%91%D0%98%D0%A7%D0%9A%D0%9E.pdf serhii.bychko@num.kh.ua

	e-mail	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Савельєв Павло Павлович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	-
	Посада	викладач
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Saveliev.pdf pavlo.savyelyev@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Андренко Олексій Ігорович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	-
	Посада	викладач
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Drama/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%20%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9A%D0%9E.pdf olexii.andrenko@num.kh.ua
Анотація	<p>Навчальна дисципліна спрямована на практичне опанування аспектів акторської діяльності в контексті професійної підготовки фахівців театрального профілю. Курс базується на провідних методичних підходах до акторської діяльності, зокрема на принципах психологічного, ігрового, фізичного театру, системи дії та аналізу сценічної поведінки. У межах дисципліни розглядаються закономірності сценічної дії, механізми створення художнього персонажу, природа акторського існування, а також особливості взаємодії актора з партнером і глядачем. Значна увага приділяється роботі з психофізикою майбутнього актора, формуванню професійних компетентностей у сфері сценічного мистецтва. Дисципліна передбачає інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками через систему тренінгів, етюдів, аналізу драматичних текстів і сценічних завдань.</p>	
Мета дисципліни	<p>Навчальної дисципліни є професійна підготовка студента до роботи в драматичному театрі. Засвоєння теоретичних знань та відпрацювання практичних вмінь необхідних для професійної діяльності. Розкриття індивідуальності за допомогою технік та методик використаних у створенні даного курсу. Згідно з вимогами навчальної програми здобувачі</p>	
Програмні результати навчання	<p>ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання</p>	

	<p>відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.</p> <p>ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).</p> <p>ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виражальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН11. Організовувати, планувати та провадити сценічну діяльність.</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p> <p>ПРН15. Знати основні закони психології творчості.</p> <p>ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його</p>

	<p>відтворення у художніх сценічних образах.</p> <p>СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.</p> <p>СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.</p> <p>СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).</p> <p>СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Перелік тем. I курс. I семестр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне ознайомлення з акторською професією. Засади, закони і методи. 2. Основні найвідоміші світові акторські школи та особистості. Розшифровка методів і технік. 3. Вправи на увагу та увагу. Вправи на сценічну віру і правду. 4. Вправи і замальовки на теми: «Поведінка тварин», «Оживлення предметів». 5. Сценічний етюд: принципи його побудови. Запропоновані обставини в етюді. 6. Логіка послідовності сценічної дії. <p>I курс. II семестр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Фантазійні етюди на тему сюжету картин відомих художників. 8. Етюди-фантазії на запропонований музичний твір. 9. Етюди та замальовки на вимушене мовчання. 10. Драматичні замальовки на тему «Я в запропонованих обставинах». 11. Слово як зовнішній засіб результат проявлення внутрішньої. 12. Етюди на вільні теми. <p>II курс. III семестр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Драматургія. П'єса. Уривок. Роль. Персонаж.

	<p>14. Вибір і підготовка до опрацювання драматургічного уривку. Способи і методи роботи.</p> <p>16. Вправи, етюди, замальовки для втілення драматичного уривку на сценічному майданчику.</p> <p>II курс. IV семестр.</p> <p>17. Психофізична дія, як основний спосіб існування сценічному просторі.</p> <p>18. Словесна дія - як засіб проявлення внутрішньої дії. Внутрішній монолог.</p> <p>19. Сценічний монолог і діалог. Засоби практичного опрацювання.</p> <p>20. Метод роботи над текстом.</p> <p>21. Практичні заняття з роботи над уривками - на тему сучасної літератури.</p> <p>22. Підготовка до роботи з великою драматургічною формою.</p> <p>III курс. V семестр.</p> <p>23. Вибір драматургічного матеріалу для подальшого втілення у великій драматичній формі. Читання. Обговорення.</p> <p>24. Метод роботи над п'єсою і роллю. Практичні навички.</p> <p>25. Дієвий аналіз. Навички самостійної роботи.</p> <p>26. Тема, ідея, надзавдання.</p> <p>III курс. VI семестр.</p> <p>27. Запропоновані обставини. Вихідна подія.</p> <p>28. Атмосфера і темпоритм.</p> <p>29. Надзавдання та наскрізна дія.</p> <p>30. Мізансцена, як складова організації і існування в суспільному просторі.</p> <p>31. Партитура ролі.</p> <p>VI курс. VII семестр.</p> <p>32. Пластичні засоби виразності на сценічному майданчику.</p> <p>33. Розвиток навичок і способів роботи з музичною складовою вистави.</p> <p>34. Мовна виразність ролі. Мовна культура.</p> <p>35. Психофізичний тренінг як метод підготовки до роботи на сценічному майданчику.</p> <p>VI курс. VIII семестр.</p> <p>36. Зовнішні засоби роботи над роллю / персонажем (робота з художником по костюмах, художником по гриму), застосування на сценічному майданчику.</p> <p>37. Практична робота на дипломною виставою, згідно викладених теоретичних та практичних напрацювань.</p>
Види занять	Практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Словесний метод (лекція-знайомство з дисципліною і специфікою роботи, подача теоретичного матеріалу, індивідуальні бесіди зі здобувачами вищої освіти); метод демонстрацій; практичні групові заняття; практичні індивідуальні заняття; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); виконання творчих завдань; самостійна робота здобувачів вищої освіти.

<p>Форми, методи та критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): контрольна робота, завдання для самостійної роботи з кожної теми, виконання практичних завдань.</p> <p>Семестровий контроль (max 40 балів): 3, 5, 7 - диференційований залік; 4, 6, 8 - іспит.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач інформує здобувачів про умови оцінювання. Критерії оцінювання наведено за посиланням: https://drive.google.com/file/d/10pkTNNISMxRL7C9uaKBR42Dq-tjwWY86/view?usp=sharing</p>
<p>Особливості політика дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Zoom, листування через e-mail, посилання на google-диск.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Андреева, О. (2009). Театральні традиції: з минулого – в майбутнє. Український театр. № 1. С. 16–18.</p> <p>Антонович Д. (2001). Триста років українського театру. 1619 -1919. Львів.</p> <p>Барба, Е. (2001). Паперове каное. Львів.</p> <p>Бондарчук, С. (2023). Мімограмота. Майстерство актора. Київ : «Центр розвитку мистецької освіти».</p> <p>Біль, Р.І. (2013). Виховання акторської харизми: методичний посібник. Вінниця: Нова книга.</p> <p>Борис, Ігор (2020). Таїнство творіння актора та режисера: науково-дослідницька монографія. Харків: Друкарня Мадрид.</p> <p>Брехт, Б. (1977). Про мистецтво театру. Київ : Мистецтво.</p> <p>Брук, Пітер (2005). Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я.Винницька, О.Матвієнко. Львів.</p> <p>Веселовська, Г. (2014). Сучасне театральне мистецтво: навч. посібник. Київ.</p> <p>Гротовський, Є. (1999). Театр. Ритуал. Перформер. Львів: Літопис.</p> <p>Клековкін, О. (2024). Система Курбаса: Реконструкція. Київ.</p> <p>Курбас Лесь. (2001). Філософія театру. Київ:</p>

	Видавництво Соломії Павличко «Основи».
--	--

	Мар'яненко, І.О. (1964). Сцена, актори, ролі. Київ: Мистецтво.
--	--

	Паві, П. (2006) Словник театру. Львів.
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Майстерність актора драматичного театру», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського Протокол № 9 від «26» червня 2025 р.